

W drugim dniu oficjalnej wizyty w Polsce

Edward Gierek przyjął Oluseguna Obasanjo Nigeryjski gość przebywał na Wybrzeżu

(P) Podczas spotkania

Fot. CAP Roslak

(P) W dniu 8 bm. I sekretarz KC PZPR Edward Gierek przyjął w gmachu Sejmu przebywającego w Polsce z wizytą oficjalną szefa Federalnego Rządu Wojskowego, naczelnego dowódcę sił zbrojnych Republiki Federalnej Nigerii generała Oluseguna Obasanjo.

W spotkaniu uczestniczyli: wiceprezes Rady Ministrów Franciszek Kaim, minister spraw zagranicznych Emil Wojtaszek, a ze strony nigeryjskiej — komisarz ds. zagranicznych J. N. Garba.

Obecni byli ambasador PRL w Federalnej Republice Nigerii Witold Jurasz i radca ambasady Federalnej Republiki Nigerii w Polsce Patrick M. Brai.

W toku rozmowy omawiano wzajemne problemy dalszego rozwoju przyjaznych stosunków polsko-nigeryjskich. Szczególnie wiele uwagi poświęcono nakreśleniu perspektyw pogłębienia współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej.

Wyrażono przekonanie, że leży to w interesie obu krajów i odpowiada ich dążeniu do rozwijania szerokiej pokojowej współpracy międzynarodowej.

(PAP)

(P) Czwartek 8 bm. był drugim dniem oficjalnej wizyty, jaką składa w Polsce szef Federalnego Rządu Wojskowego, naczelnego dowódcę sił zbrojnych Federalnej Republiki Nigerii gen. Olusegun Obasanjo.

Tego dnia w gmachu Sejmu I sekretarz Komitetu Centralnego PZPR Edward Gierek przyjął szefa rządu Nigerii.

Również w czwartek szef rządu Nigerii odbył krótką podróż na Wybrzeże, zaznajamiając się m.in. z rozwojem polskiej gospodarki morskiej, odgrywającej istotną rolę w naszym dwustronnym stosunkach gospodarczych.

Sprawozdawcy PAP relacjonują:

We czwartek przed południem szef Federalnego Rządu Wojskowego, naczelnego dowódcę sił zbrojnych Federalnej Republiki Nigerii, generał Olusegun Obasanjo, w towarzystwie wicepremiera Franciszka Kaima przebywał na Wybrzeżu Gdanskim.

Szefa rządu Nigerii i towarzyszące mu osobistości powitali gospodarze ziemie gdańskie z przewodniczącym Wojewódzkiej Rady Narodowej Tadeuszem Fiszbachem oraz przedstawicielami społeczeństwa.

Gen. Olusegun Obasanjo zwiędził zabytki Głównego Miu-

sta. Pod Złotą Bramą gości powitał prezydent miasta Jerzy Miernicki. Następnie, historycznym szlakiem królewskiej

(A) DOKOŃCZENIE NA STR. 4

Rokowania wiedeńskie

Nowe, ważne propozycje krajów socialistycznych

WIEDŃ (PAP). W Wiedniu odbyło się w czwartek 8 bm. 172 zamknięte plenarne posiedzenie uczestników rokowań na temat wzajemnej redukcji sił zbrojnych i zbrojeń w Europie Środkowej. Na posiedzeniu zabrał głos szef delegacji ZSRR, Nikołaj Tarasow.

Jak poinformowali na spotkaniu z dziennikarzami przedstawiciele radzieckiej delegacji, N. Tarasow przedstawił nowe ważne propozycje Czechosłowacji, NRD, Polski i Związku Radzieckiego. Inicjatywa ta jest odpowiedzią na propozycje krajów zachodnich z 19 kwietnia 1978 r. i jest wyrazem rzeczowego, konstruktywnego podejścia państw Układu Warszawskiego do rozwiązywania problemów redukcji wojsk i zbrojeń w Europie Środkowej.

Nasze stanowisko w tej kwestii — powiedział N. Tarasow — zostało jasno wyrażone przez Leonida Breżniewa w jego wystąpieniu z 25 kwietnia br., w którym powiedział, że ZSRR gotów jest zrobić wszystko po w jego mocy, by znaleźć możliwość do przyjęcia przez wszystkie strony rozwiązania w celu osłabienia napięcia militarnego w tym rejonie świata, gdzie jest ono szczególnie duże i niebezpieczne.

Kraje socjalistyczne wyraziły zgodę na wprowadzenie w wy-

(B) DOKOŃCZENIE NA STR. 4

Kolejne spotkanie SALT w Genewie

GENEWA (PAP). W czwartek odbyło się w Genewie kolejne spotkanie delegacji ZSRR i USA, uczestniczących w radziecko-amerykańskich rozmowach w sprawie ograniczenia strategicznych zbrojeń ofensywnych. (P)

Postęp w ochronie zdrowia

Obrady egzekutywy KW PZPR w Radomiu

Informacja własna

(R) Ocenie realizacji programu ochrony zdrowia i opieki społecznej w ciągu ostatnich trzech lat poświęcono było w dniu 8 bm. posiedzenie egzekutywy Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Radomiu, któremu przewodniczył I sekretarz KW PZPR — Janusz Prokopiak.

W obradach uczestniczył minister zdrowia i opieki społecznej prof. Marian Sliwinski oraz wojewoda radomski — Roman Maćkowski.

Woj. radomskie u progu swego startu znalazło się w wyjątkowo niekorzystnej sytuacji jeśli chodzi o liczbę łóżek szpitalnych, kadry lekarskie i pielęgniarskie, wyposażenie w nowoczesną aparaturę itp.

W ciągu trzech lat stan ten uległ poprawie we wszystkich działach służby zdrowia. Baza szpitalna zwiększyła się o 400 łóżek, w głównej mierze uzyskanych drogą bezinwestycyjną przez adaptację różnych pomieszczeń na potrzeby lecznictwa zamkniętego. Zwiększyła się kadra pielęgniarska o 200 osób, ok. 170 lekarzy zdobyło specjalizację, 50 mln zł wydatkowane na sprzęt medyczny. W 65 placówkach lecznictwa podstawowego wydłużono czas pracy do godzin wieczornych, w niektórych szpitalach otwarto sale intensywnej opieki, dzięki rozwijającej się współpracy z Akademią Medyczną w Lublinie i z innymi ośrodkami akademickimi powstał zespół nauczania klinicznego przy Wojewódzkim Szpitalu w Radomiu, wśród dzieci w wieku przedszkolnym i w młodszych klasach szkolnych rozszerzono profilaktykę zapobiegającą próchnicy zębów.

W dyskusji zwracano uwagę m. in. na nie zaspokojone potrzeby w dziedzinie lecznictwa przemysłowego — tylko 70 proc. zatrudnionych może być leczony w 15 przychodniach zakładowych i tylko 16 tys. pracujących objętych jest stałą opieką profilaktyczną. W poważnym stopniu zaniedbane są prace per-

sonelu średniego, głównie zatrudnionego w Wojewódzkim Szpitalu w Radomiu, gdzie np. jedna trzecia pielęgniarek ma najniższą grupę uposażenia. Nie-

(C) DOKOŃCZENIE NA STR. 2

Częstochockie — po roku

Telefoniczna konsultacja „Życia Warszawy”

Po raz drugi w Częstochowie w Woj. Radzie Narodowej

(P) To już czwarta wyjazdowa, a siódma wojewódzka, telefoniczna konsultacja „Życia Warszawy”. W Częstochowie spotkaliśmy się ponownie. Pierwsza konsultacja odbyła się w lipcu 1977 r. W czerwcu br. dokonaliśmy przeglądu poruszonych w czasie ubiegłorocznej konsultacji problemów, z którymi zwracali się nasi Czytelnicy do władz województwa i miasta Częstochowa. Jak w tym regionie minął rok? Z pytaniem tym zwróciłyśmy się na początku naszej konsultacji do I sekretarza Komitetu Wojewódzkiego, przewodniczącego Wojewódzkiej Rady Narodowej Józefa Grygiela, który udzielił nam wyczerpującej wypowiedzi.

O godz. 14 rozpoczęła się konsultacja. Przy telefonie 468-40, w siedzibie Wojewódzkiej Rady Narodowej, na pytania Czytelników z Częstochowa, z województwa częstochockiego, a także z różnych regionów całego kraju odpowiadali: Józef Grygiel, I sekretarz KW PZPR, przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej; Mirosław Wierzbicki, wojewoda częstochocki; Janusz Limbach, sekretarz KM PZPR; Ryszard Matysiakiewicz, prezydent Częstochowa.

Konsultacja wzbudziła ogromne zainteresowanie. Następnego dnia po jej zapowiedzi, opublikowanej w „Życiu Częstochowa” i macierzystym „Życiu Warszawy” zaczęły napływać dziesiątki listów. Autorzy tych listów zgłaszali nie tylko pytania, ale również poruszyli wiele istotnych dla rozwoju województwa i miasta Częstochowa problemów. W listach tych zgłaszano liczne inicjatywy, własne koncepcje rozwiązywania ważnych spraw w miejscu pracy, w osiedlu.

Ryszard Matysiakiewicz

Janusz Limbach

Telefoniczna sonda „Życia” Zaczynają się wakacje

(P) Już dzisiaj, 9 bm., po szkolnych uroczystościach wienących rok nauki, uczniowie szkół podstawowych rozpoczynają upragnione wakacje. Dwa tygodnie później, 24 bm., kończą się zajęcia w szkołach ogólnokształcących i zawodowych.

Wszystkim uczniom, mającym przecież za sobą miesiąc solidnej pracy, należy się wypocinek pełen słońca, zabawy, lecz i pozytywnych zajęć. Ciekawym zatem, co przygotowano dla uczniów, zdawaliśmy do kuratoriów oświaty i wychowania kilku województw.

KROSNO

W woj. krosnieńskim, latem obłożonym przez urlopowiczów,

wizytorka, Helena Habrat zapewnia, że zrobiono wszystko, by zarówno swoim dzieciom i młodzieży, jak i przyjezdnym stworzyć najlepsze warunki do wypoczynku. Na kolonie i obozy wyjedzie z tutejszych zakładów pracy, szkół, harcerstwa i TPD ponad 21 tys. uczniów. Ok. 3 tys. spędzi część wakacji ze swoimi rodzicami na czasach pracowniczych. Dla wszystkich zaś, którzy pozostaną w miejscu zamieszkania pomyślano o atrakcyjnych zajęciach na pół-

koloniach i w dziecińcach wiejskich. Tysiące uczniów pojedzie też na kilkudniowe biwaki i wycieczki do większych miast. Łącznie, ze wszystkich organizowanych w województwie form wakacyjnych skorzysta blisko 79 tys. dzieci i młodzieży, a więc o prawie 5 tys. więcej niż w roku ub.

Oczywiście, Krosnieńskie będzie też gościło uczniów z innych regionów kraju. Przygotowano dla nich ponad 100 obiektów oświatowych, w których przebywać będzie 27 tys. kolonistów. Swoją przyjazd zapowiedziało też ok. 130 obozów, których uczestnicy będą wędrowali po najpiękniejszych szlakach tej krainy. Od 26 bm. do 9 lipca trwać będzie tu IX Ogólnopolski Zlot Polskiego Towarzystwa Schronisk Młodzieżowych.

No i tradycyjnie już w pierwszych dniach lipca przyjadą z całej Polski harcerze, uczestniczący w Operacji „Bieszczady-40”. Na przyjęcie wszystkich tych gości przygotował się również wydział handlu, który zapewni dostawę żywności obozom i kolonom.

KIELCE

W woj. kieleckim właśnie odbywa się posiedzenie egzekutywy KW PZPR.

(D) DOKOŃCZENIE NA STR. 2

Spotkania młodzieży warszawskiej z egzekutywą KW PZPR

Informacja własna

(P) Młodzież województwa stołecznego gościła 8 bm. członków egzekutywy KW PZPR z sekretarzem KC, I sekretarzem KW PZPR Alojzym Karkoszką.

Pierwsze spotkanie odbyło się na Cyplu Czerniakowskim, gdzie trwa budowa harcerskiego ośrodka wodnego i właśnie w czwartek dokonano tam wmurowania aktu erekcyjnego.

Ośrodek ten powstaje z inicjatywy i przy pomocy warszawskiej instancji partyjnej. Budują go harcerze przy społecznej pomocy warszawskich przedsiębiorstw i wojska. Baza harcerska stanowić będzie pierwszy etap zagospodarowania całego Cypla Czerniakowskiego, gdzie na 26 ha powstanie centrum wypoczynkowe dla tysięcy warszawiaków.

Następnie w Sali Kongresowej PKiN odbyło się pożegnanie warszawskich maturzystów, reprezentujących 30 tys. absolwentów szkół ponadpodstawowych naszego województwa. W uroczystości uczestniczyli członkowie egzekutywy KW PZPR, był również obecny sekretarz KC PZPR, Andrzej Werblan.

Na spotkaniu 36 prymusów i zwycięzców olimpiad przedmiotowych, przyjeżdżających na wyższe uczelnie, złożyło ślubowanie studenckie i otrzymało z rąk rektorów indeksy. Kilkudziesięciu absolwentom, którzy zdecydowali się podjąć pracę zawo-

dową, dyrektorzy najnowocześniejszych zakładów przemysłowych i budowlanych wręczyli skierowania do pracy. Ponad 300 młodych ludzi, już w szkole najbardziej aktywnych i zaangażowanych społecznie, otrzymali legitymacje kandydatek PZPR.

(ab)

(P) Uroczystość w Sali Kongresowej PKiN Fot. Zbigniew Furman

Red. Stefan Sieniarski relacjonuje z „Mundialu-78”

Trudna rola faworytów

Rosario, 8 czerwca

(P) Niewiele już pozostało zagadek do rozwiązania w grupowych rozgrywkach „Mundialu-78” będących siem, przez które do dalszych batalii o miano najlepszej w świecie drużyny przedostanie się 8 z 16 zespołów, które przed tygodniem rozpoczęły rozgrywki.

Ta pierwsza eliminacja dostarcza o kilka dni sensacji, o których nam się nie śniło. Weźmy dla przykładu wyniki śródogodowych spotkań w grupach III i IV. Czy pomyślał ktoś kiedyś o tym, że starszyskowie z Peru po gładkim rozprawieniu się ze

Szkocją wyciągną remis w meczu z Holandią? A jednak wyclagneli. Nie zrehabilitowała się też Szkocja, chociaż przeciwnikiem tej drużyny byli Iranczy-

cy. Z kibiców piłkarskich całego świata chyba tylko my mogliśmy powiedzieć coś dobrego o irańskich piłkarzach. Spotkała się z nimi nasza reprezentacja w Montreale podczas olimpijskiego turnieju i z trudem wygrała 3:2. Zaimponowali nam wtedy Iranczyści nie tylko bojącością, ale techniką i pomyślnością w rozwiązywaniu taktycznych zagadek, czego ich uczył — zdaje się — szkocki trener. Petrolodolary podcęgali irański futbol na wyżyny — mówiło się wtedy i przepowiednia ta sprawdziła się.

Bardzo nas interesuje wynik konfrontacji piłkarstwa Peru i Iranu, do której dojdzie w najbliższą niedzielę. Faworytami są dziś Peruwiańczycy, niektórzy widzą ich nawet na pierwszym miejscu w grupie (przed Holandią), ale co to jest pewnego. Właściwie nie. Świadczy o tym nie tylko zaskakujące zwycięstwo Tunezyjczyków w naszej grupie, ale i przedmowa (DOKOŃCZENIE NA STR. 6)

„Zielona Góra-78”

Laury dla najlepszych

Od naszego specjalnego wysłannika
ADAMA CIESIELSKIEGO

(P) Mimo niezbyt pewnej pogody w zielonogórskim amfiteatrze stawili się w czwartek komplet widzów. Także publiczność całego kraju miała okazję do oglądania w telewizji „Koncert przyjaźni”. Wykonawcami — obok artystów polskich — byli goście ze Związku Radzieckiego: Nadieżda Mielnowa z Karagandy, Jewgienij Polikanin z Moskwy oraz turkmeński zespół wokalo-instrumentalny „Gunesz”.

Znamy już oficjalne rezultaty konkursu piosenkarzy-amatorów, wiemy dokładnie komu i jakie przypadły trofea. Jury pod przewodnictwem Józefa Orli-Michalskiego nagrodę przewodniczącego Zarządu Głównego TPRP — „Złoty Samowar” przyznało studentce z Warszawy — Ewie Przychodzień, o której udanych występach mieliśmy już okazję pisać.

Nagroda przewodniczącego CRZZ — „Srebrny Samowar” przypadła Dorocie Szymańskiej z Włocławka. Również „Srebrny” (D) DOKOŃCZENIE NA STR. 2

„Życie” patronuje akcji WITAMINA

Truskawki bezpośrednio od radomskich plantatorów dla stołecznych załóg

(P) Oferta radomskich plantatorów, przedstawiona przez prezesa tamtejszego Wojewód-

Bogatsi

(A) Zegnalą się dziś ze szkoła, wręczając nauczycielom bukietki kwiatów, dziękując za ich trud i przepraszając za wszystkie sprawione im kłopoty. Poszły już zresztą w zapomnienie drobne nieporozumienia i szubackie kawały. A do wodom, że w końcu wszystko skończyło się dobrze za pomocą następnego klas i światła ukończona szkół. Ponad 4,3 mln uczniów szkół podstawowych zaliczyło kolejny rok nauki.

Są więc o rok starsi, mądrzejsi, dojrzalsi. Bogatsi są również ich nauczyciele w doświadczenia dydaktyczne i wychowawcze, w wiedzę, która zdobyli na studiach i kursach specjalistycznych. Zasobniejsza stała się też szkoła, w coraz lepiej przygotowanych do pracy z uczniami pedagogów, a także w pomocy do nauki, w nowe sale lekcyjne i w sofizmaty, z których harcersiwo i zakłady pracy służą jej największą pomocą.

Był to wreszcie rok szczególnie ważny, w którym wszystkie szkoły podstawowe miały zakończyć przygotowania do rozpoczęcia reformy edukacji narodowej. Po wakacjach olerwysokłasieli będą już uczniami 10-letniej, powszechnej szkoły ogólnokształcącej. Prawie wszyscy przyzłowali się do nauki w przedszkolach i ogólnokształcących, osiągnęli zatem jednakość poziom (A) DOKOŃCZENIE NA STR. 2

kiej Spółdzielni Ogrodniczej A. Sujeckiego; dodatkowo tysiące ton truskawek dla stołecznych zakładów pracy, o czym pisaliśmy we wczorajszym „Życiu” — spotkała się z tymczasem z dużym zainteresowaniem.

W Warszawskiej Radzie Związków Zawodowych i w naszej redakcji rozdzwoniły się telefony. Rady zakładowe i służby pracownicze chętnie wezmą świeże truskawki dla swoich załóg, spełniając przy tym wymóg przywiezienia owoców własnym transportem.

Zakłady Podzespołów Radiowych „Omig”, Zakłady Systemów Minikomputerowych, przy Łopuszańskich, Zakłady Lamp Elektronicznych im. R. Luksemburga chcą zakupić po kilka ton. W FSO, PZO, w zakładach im. M. Kasprzaka, im. L. Waryńskiego, „23 Lipca” w „Tewie” prowadzony jest sondaż wśród pracowników.

Przypomnijmy, że akcji WITAMINA patronować będzie w tym roku nasza redakcja. Pierwsze truskawki spodziewane są już za kilka dni. Warszawska Rada Związków Zawodowych, która pośredniczy i pomaga w tych zakupach przyjmuje już orientacyjne zamówienia a prawdopodobnie już dzisiaj znać będzie dokładne warunki: terminy i miejsca odbioru, ceny. Informacje te zakłady pracy mogły uzyskać pod numerem telefonu: 26-79-66 lub 26-94-11 w. 185.

Obok tych dodatkowych dostaw truskawek dla zakładów pracy z województwa radomskiego otrzymamy oczywiście, jak co roku, owoce dla przemysłu spożywczego i handlu detalicznego naszego regionu. W tym roku truskawek z Radomskiego będzie znacznie więcej — 3700 t, z czego 900 t znajdzie się w sprzedaży detalicznej.

Handel stołeczny już jest przygotowany. Dyrektor War-

(B) DOKOŃCZENIE NA STR. 2

Prognoza pogody

(P) Jak przewiduje IMGW dziś w Warszawie zachmurzenie umiarkowane, okresami duże z opadami przelotnymi. Możliwość wystąpienia burzy. Temp. maks. 23 st. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunków zachodnich. (PAP)

KALENDARIUM

● Piątek jest 160 dniem 1978 r. Do końca roku pozostało 205 dni, w tym 171 dni roboczych.
● Stołeczne wczoraj było o godz. 4.16, a zajął o godz. 20.55. Wschód Księżycy — godz. 7.46, zachód — godz. 23.05. Piątek będzie dłuższy od najkrótszego dnia w roku o 8 godzin i 58 minut.
● Imieniny obchodzą: Pelagia i Felician.

(J.I.)

Dziś 8 stron

TVP str. 6

Drugi dzień oficjalnej wizyty w Polsce Szefa Federalnego Rządu Wojskowego Nigerii

(A) DOKOŃCZENIE ZE STR. 1
drogi, goście przeszli do ratusza, informowani o zniszczeniach i odbudowie zabytków Gdańska. Zwiedzano także wnętrze zabytkowego ratusza głównomiejskiego. Goście zapoznali się z eksponowaną tam wystawą obrazującą przeszłość i teraźniejszość gdańskiego zespołu głównomiejskiego. Nigeryjski gość wpisał się do księgi pamiątkowej.

Serdecznie pozdrawiani przez mieszkańców goście zwiedzili Długi Targ, podziwiając min. słynną fontannę „Neptuna” i wspaniałe zrekonstruowane gdańskie kamieniczki.

Z przystani pasażerskiej na Długim Pobrzeżu szef rządu Nigerii wraz z towarzyszącymi mu osobami udał się drogą morską do Gdyni. W trakcie rejsu wodolotem, gości zapoznano z bohaterskimi dziełami Westerplatte, z rozwojem gdańskiej aglomeracji morskiej oraz Portem Północnym i stocznią.

Jak poinformowano, jedna z gdańskich stoczni — „Wisła” — buduje obecnie dla Nigerii serię specjalistycznych statków do połowu krewetek. Są to zaprojektowane w Polsce nowoczesne jednostki rybackie przystosowane do połowów zarówno skorupiaków jak i ryb występujących na nigeryjskich łowiskach. Pierwsze tego typu statki dostarczone zostaną odbiorcom jeszcze w tym roku. W ślad za pierwszym kontraktem podpisano niedawno kolejny, przewidujący w przyszłym roku budowę na pochylniach „Wist” kolejnych, tym razem mniejszych statków rybackich dla Nigerii.

W Gdyni gen. Obasanjo zwiedził Stocznice im. Komuny Paryskiej. Na przykładzie wydziałów prefabrykacji kadłubów i

trwających prac stoczniowych w obu suchych dokach, przedstawiono tok produkcji wielkich, specjalistycznych statków powstających w tym najnowocześniejszym zakładzie polskiego okręgowictwa.

W godzinach popołudniowych nigeryjski gość wraz z towarzyszącymi mu osobami udał się do ratusza, gdzie goście zapoznali się z eksponowaną tam wystawą obrazującą przeszłość i teraźniejszość gdańskiego zespołu głównomiejskiego. Nigeryjski gość wpisał się do księgi pamiątkowej.

Serdecznie pozdrawiani przez mieszkańców goście zwiedzili Długi Targ, podziwiając min. słynną fontannę „Neptuna” i wspaniałe zrekonstruowane gdańskie kamieniczki.

Z przystani pasażerskiej na Długim Pobrzeżu szef rządu Nigerii wraz z towarzyszącymi mu osobami udał się drogą morską do Gdyni. W trakcie rejsu wodolotem, gości zapoznano z bohaterskimi dziełami Westerplatte, z rozwojem gdańskiej aglomeracji morskiej oraz Portem Północnym i stocznią.

Jak poinformowano, jedna z gdańskich stoczni — „Wisła” — buduje obecnie dla Nigerii serię specjalistycznych statków do połowu krewetek. Są to zaprojektowane w Polsce nowoczesne jednostki rybackie przystosowane do połowów zarówno skorupiaków jak i ryb występujących na nigeryjskich łowiskach. Pierwsze tego typu statki dostarczone zostaną odbiorcom jeszcze w tym roku. W ślad za pierwszym kontraktem podpisano niedawno kolejny, przewidujący w przyszłym roku budowę na pochylniach „Wist” kolejnych, tym razem mniejszych statków rybackich dla Nigerii.

W Gdyni gen. Obasanjo zwiedził Stocznice im. Komuny Paryskiej. Na przykładzie wydziałów prefabrykacji kadłubów i

ny przez prezydenta Gdańska, Jerzego Młynarczyka.

W trakcie przechadzki ulicami Starego Miasta, podczas której delegacji towarzyszyły tłumy gdańszczan, przedstawiciele władz miejskich udzielali prezydentowi Obasanjo i innym członkom delegacji, szczególnie wyjątkiem dotyczącym zniszczenia i rekonstrukcji Gdańska. Goście nigeryjscy byli pełni uznania dla ogromnego wysiłku włożonego w odrestaurowanie miasta.

Ale głównym celem pobytu delegacji nigeryjskiej na Wybrzeżu było zapoznanie się z naszym przemysłem stoczniowym i portami Trójmiasta. Nigeryjscy goście z dużym zainteresowaniem oglądali Stocznice im. Komuny Paryskiej i Port Północny. Polska i Nigeria współpracują w rybołówstwie i innych dziedzinach gospodarki morskiej, zaś Lagos, stolica Nigerii, jest portem, do którego bardzo często zaliczają statki pod polską banderą. Istnieje wiele możliwości pogłębienia współpracy w tej dziedzinie, a także rozszerzenia jej na inne gałęzie gospodarki.

Po zapoznaniu się z polską gospodarką morską, serdecznie żegnana na gdańskim lotnisku przez gospodarzy i grupę harcerzy, delegacja nigeryjska powróciła do Warszawy.

(zk)

Konwencja o zakazie oddziaływania na środowisko naturalne w celach militarnych Polski dokument ratyfikacyjny w ONZ

NOWY JORK (PAP). Korespondent PAP, Zbigniew Boniecki pisze: 8 bm. stały przedstawiciele PRL w ONZ, amb. Henryk Jaroszek złożył w siedzibie ONZ w Nowym Jorku polski dokument ratyfikacyjny konwencji o zakazie używania technicznych środków oddziaływania na środowisko naturalne w celach militarnych lub jakichkolwiek innych wrogich celach.

Konwencja uchwalona została przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w grudniu 1976 r. i wyłożona do podpisu w roku ubiegłym. Dotychczas podpisało ją 36 państw, a ratyfikowało 13. Konwencja wejdzie w życie z chwilą jej ratyfikacji przez 20 państw.

Złożenie przez Polskę dokumentu ratyfikacyjnego tego ważnego porozumienia między narodowego zbiegło się z obradami sesji specjalnej Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych w sprawie rozbrojenia.

Przystąpienie naszego kraju do tej konwencji, jest kolejnym wyrazem znaczenia, jakie Polska przywiązuje do postępów w dziedzinie ograniczenia wyścigu zbrojeń i rozbrojenia. (P)

Światowa opinia publiczna zaniepokojona wystąpieniem prezydenta Cartera w Annapolis

WASZYNGTON (PAP). Korespondent PAP, Stanisław Głabicki pisze: Komentarze amerykańskiej prasy i telewizji, wypowiedzi polityków oraz głosy przeciętnych obywateli świadczą o tym, że środowce przemówienie Cartera wygłoszone w Akademii Marynarki Wojennej w Annapolis, poświęcone analizie stosunków amerykańsko-radzieckich, nie zostało dobrze przyjęte, a przede wszystkim nie rozproszyło obaw przed wzrostem napięcia na forum międzynarodowym.

Zwykle ostrożny i zrównoważony dziennik, jakim jest „Washington Post” w artykule redakcyjnym stwierdza: „Być może prezydent Carter chciał w swoim przemówieniu w Annapolis osiągnąć zbyt wiele. Usiłował on położyć kres rozbieżnościom w łonie administracji oraz pragnął pokazać społeczeństwu, że prowadzi zdecydowaną politykę wobec Związku Radzieckiego. Być może chciał uzasadnić słuszność tej polityki i wytłumaczyć Związkowi Radzieckiemu amerykańskie zasady w kwestii odprężenia. W sumie jednak nie było to dobre przemówienie”.

Inni komentatorzy są jeszcze ostrzejsi w swoich ocenach. Stwierdzają po prostu, że przemówienie było złe, i zamiast kogośkolwiek uspokajać — wszystkich drażniło, zamiast dawać odpowiedzi na coraz więcej nasuwających się pytań — stawiało nowe znaki zapytania.

Ciwartkowe dzienniki przyniosły obszernie omówienia pierwszego komentarza Agencji TASS na temat przemówienia. Amerykańscy komentatorzy dodają do siebie, że ocena strony radzieckiej jest najlepszym dowodem, że przemówienie prezydenta USA nie przyczyni się do poprawy międzynarodowej atmosfery.

Cytując jedyne zdanie, jakie Carter poświęcił Kuble, publicyści domyślają się, że jest ono zapowiedzią kampanii zmierzającej do izolacji tego kraju i wycofania się z pewnych pociągów dokonanych w zeszłym roku, a mogących rokować nadzieję na podjęcie kolejnych kroków prowadzących do normalizacji stosunków amerykańsko-kubańskich.

Przed wszystkim jednak podkreśla się, że przemówienie pogłębiło rozłam wśród członków administracji Cartera. Jak wiadomo, w sprawach polityki zagranicznej uformowały się w rządzie Cartera dwie linie, pragmatyczno-realistyczna reprezentowana przez sekretarza stanu Cyруса Vance’a i ekstremistycznie-konserwatywna identyfikowana z doradcą prezydenta ds. bezpieczeństwa Zbigniewem Brzezinskim.

W odczuciu przeciętnego amerykańskiego obywatela w swoim przemówieniu Carter opowiedział się za tendencją łączoną z nazwiskiem Brzezinskiego, co oczywiście wzmoże rozdźwięki w administracji i pogłębi chaos polityczny w kołach waszyngtońskich.

Na kilka dni przed tym przemówieniem administracja zapowiedziała, że rozporządzi ona o bawie społecznej przed nową falą napięć w stosunkach amerykańsko-radzieckich, a tym samym przed wzrostem wyścigu zbrojeń i trudniących rozwiązań narastających w USA problemów gospodarczo-społecznych. Tego zapowiedziano celu prezydent Carter oczywiście nie osiągnął, i dla waszyngtońskich obserwatorów nie ulega wątpliwości, że po tym przemówieniu, obawy opinii społecznej w Stanach Zjednoczonych są większe i łatwiej wywołalne, niż przed jego wygłoszeniem.

MOSKWA (PAP). Nawigując do przemówienia prezydenta USA J. Cartera w Annapolis, poświęconego aktualnemu sta-

nowi stosunków radziecko-amerykańskich, Agencja TASS zwraca uwagę, że zarówno w USA jak i w innych krajach wywołało ono ożywioną i w zasadzie negatywną reakcję. Prasa światowa — pisze TASS — uważa to przemówienie za jeszcze jeden przejaw „szytynnego” kursu w polityce zagranicznej obecnej administracji waszyngtońskiej, kursu, w którego wyniku starła się ona z poważnymi trudnościami politycznymi wewnątrz kraju i w stosunkach z innymi krajami.

Relacjonując głosy prasy amerykańskiej TASS przytacza opinię „New York Timesa”, że przemówienie to było „najbardziej ostre” ze wszystkich dotychczasowych przemówień Cartera i obfitowało w „najsilniejsze ataki” na politykę ZSRR oraz że dał się w nim wyryć wpływ doradcy prezydenta ds. bezpieczeństwa Z. Brzezinskiego.

Zdaniem komentatorów „New York Timesa” Walsha i Oberdoffera, Carter stosował terminologię, jaką rzadko spotyka się w wypowiedziach prezydentów, dotyczących polityki zagranicznej.

TASS przytacza opinię komentatora dyplomatycznego „Washington Post” Mardera, który zwrócił uwagę, że prezydent w swoim przemówieniu przebiegnął w chwytach retorycznych nawet niejdającego już sekretarza stanu, Johna Fostera Dulles.

Według komentatora paryskiego dziennika „L’Humanite” Yvesa Moreau, celem przemówienia prezydenta USA było zmuszenie amerykańskiej opinii publicznej do tego, by zgodziła się z niebezpieczną orientacją, jaka w

ostatnich tygodniach zarysowała się w polityce zagranicznej USA.

Według japońskiego dziennika „Akahata”, podstawa „szytynnego stanowiska” prezydenta Cartera w sprawie stosunków radziecko-amerykańskich jest „zbliznienie amerykańsko-chińskiego” potwierdzone w toku niedawnej wizyty Brzezinskiego w Chinach, a „amerykańska strategia polityki z pozycji siły w stosunku do ZSRR harmonizuje z polityką Waszyngtonu, nastawioną na współpracę z Chinami”.

Niektórzy komentatorzy amerykańscy i zachodni wiążą ostrą, antyradziecką ton wypowiedzi Cartera ze względami polityki wewnętrznej. Jak wskazuje Kaiser i Pinkus („Washington Post”), Carter postawił sobie za cel „zatarcie wrażenia, że w jego administracji panuje głęboki rozłam w sprawach bezpieczeństwa narodowego”.

Komentatorzy polityczni — kontynuuje TASS — zwrócili uwagę na to, że wymieniacz układy i porozumienia zawarte przez USA i ZSRR w ostatnich latach, Carter pominął dwa bardzo ważne dokumenty, a mianowicie: podstawy stosunków wzajemnych między ZSRR i USA oraz porozumienia między ZSRR i USA o zapobieganiu wojnie jądrowej. Czy jest to przypadkowe? — zapytuje agencja.

Oświadczenie Cartera, że USA czują się wystarczająco przygotowane, zarówno do rywalizacji jak i do współpracy, podobnie jak działalność obecnej administracji w dziedzinie polityki zagranicznej świadczą o tym, że pominięcie tych dwóch dokumentów nie było bynajmniej przypadkowe. Potwierdza ono tylko, jak szali wielu obserwatorów — że administracja Cartera wkroczyła na drogę rewidowania porozumień osiągniętych w ostatnich latach w wyniku rozmów prowadzonych na najwyższym szczeblu przez oba kraje. (P)

Nowe, ważne propozycje krajów socjalistycznych

(B) DOKOŃCZENIE ZE STR. 1
niku redukcji równych zbiorowych pułapów liczebności sił zbrojnych krajów NATO i Układu Warszawskiego w Europie Środkowej — po 800 tys. osób, w tym po 700 tys. wojsk lądowych.

Wyraziły one gotowość ograniczenia redukcji liczebności sił zbrojnych do wojsk lądowych oraz dokonania selektywnej redukcji i ograniczenia zbrojeń, przy czym dotyczyłoby to takich rodzajów zbrojeń, jakie zostały wytypowane przez stronę zachodnią do redukcji przez Stany Zjednoczone i Związek Radziecki w pierwszym etapie. Kraje socjalistyczne zaproponowały także, by na tym etapie Związek Radziecki i USA zredukowały swoją wojska lądowe w Europie Środkowej na bazie równoproporcjonalnej, tj. proporcjonalnie do ich liczebności w danym rejonie, jak to postulował Zachód.

Nowe propozycje krajów socjalistycznych stawiają realną podstawę do opracowania możliwego do przyjęcia przez obie strony porozumienia o redukcji wojsk i zbrojeń w Europie Środkowej, nie przynoszącej uszczerbku bezpieczeństwu żadnego z państw uczestniczących w rozmowach.

W dążeniu do osiągnięcia porozumienia inicjatywa krajów socjalistycznych zgłoszenia w sposób konstruktywny liczne tezy stanowiska Zachodu, w tym tezy zawarte w propozycjach Zachodu z 19 kwietnia 1978 r.

Równocześnie nowe propozycje zachowują te pryncypialne elementy w stanowiskach krajów socjalistycznych, bez których nie można zapewnić rzeczywistej efektywnej i równoważnej redukcji wojsk i zbrojeń w Europie Środkowej. Jest to przede wszystkim uznanie za punkt wyjściowy dla porozumienia o redukcji wojsk tego realnego faktu, że jeśli chodzi o liczebność wojsk krajów NATO i Układu Warszawskiego w Europie Środkowej ukształtował się i istnieje równy w przybliżeniu układ sił.

Kraje socjalistyczne opowiadają się także za tym, by w redukcji sił zbrojnych i zbrojeń, brały konkretny i określony u-

dział wszystkie państwa bezpośrednio uczestniczące w rokowaniach — innymi słowy, by każde z nich wniosło do redukcji swój indywidualny wkład odpowiednio do własnego potencjału wojskowego.

Na zakończenie szef delegacji radzieckiej wyraził głębokie przekonanie, że nowy konstruktywny krok krajów socjalistycznych, o ile spotka się z pozytywnym przyjęciem państw zachodnich, pozwoli osiągnąć przełom w rokowaniach wieloletnich i przemieścić na plan szczytny praktycznych prac nad porozumieniem.

Nowe propozycje krajów socjalistycznych wywołały szerokie zainteresowanie uczestników rokowań. Przedstawiciel Zachodu oświadczył dziennikarzom, że zostaną one wnikliwie przebadane. (P)

Prezydent Sadat ostrzega Izrael

KAIR (PAP). Prezydent Egiptu, Anwar Sadat, wygłosił drugie w ciągu ostatnich dwóch dni przemówienie, w którym oświadczył, że egipskie siły zbrojne podejmą znowu walkę o wyzwolenie okupowanych przez Izrael ziem; jeśli Tel Awiw nadal będzie zajmował sztywne stanowisko wobec jego inicjatyw w sprawie ugięcia wojny, konfliktu bliskowschodniego.

A. Sadat wystąpił w środę w Suezie na spotkaniu z żołnierzami i oficerami armii egipskiej.

Wraz z ostrzeżeniem wypowiedzianym pod adresem rządu Begina, szef państwa egipskiego wyraził jednocześnie gotowość wznowienia rozmów pokojowych z Izraelem, jeśli przywódcy tego kraju przedstawia nowe, bardziej elastyczne koncepcje pokoju z Arabami. A. Sadat utrzymywał, iż w marcu br. odrzucił propozycję izraelską w sprawie uszczelnienia pokoju z Egiptem.

Srodowe wystąpienie A. Sadata zawierało również ostrzeżenie pod adresem tych korespondentów i dziennikarzy zagranicznych, akredytowanych w Egipcie, którzy — jak to określił — „znieszczałają prawdę” o polityce rządu egipskiego i „podważają ją”. Prezydent Egiptu zagroził usunięciem z kraju owych dziennikarzy, jeśli nie zmienią swego nastawienia wobec „rzeczywistości w Egipcie”. (P)

Minister wojny Egiptu w USA

WASZYNGTON (PAP). Minister wojny Egiptu, Mohammed el-Gamasi, rozpoczął w czwartek 10-dniową wizytę oficjalną w Stanach Zjednoczonych. Program wizyty przewiduje rozmowy z kierowniczymi pracownikami Białego Domu, Pentagonu i Departamentu Stanu USA, a także odwiedzenie największych amerykańskich baz wojskowych i zakładów przemysłu zbrojeniowego.

Obserwatorzy polityczni komentując tę wizytę piszą, że symbolizuje ona „nową przyjaźń” między Waszyngtonem a Kairem, której punktem zwrotnym było zapoczątkowanie przez prezydenta Anwara Sadata polityki kompromisów i ustępstw wobec ekspansjonistycznych zapędów Izraela. (P)

Strajk głodowy. Mieszkańcy w Amsterdamie uchodzący polityczni z Chile rozpoczęli strajk głodowy na znak solidarności z uczestnikami strajku głodowego zorganizowanego w Santiago de Chile przez krewnych zaginionych 2500 więźniów politycznych — ofiar reżimu Pinocheta. (P) Fot. CAF — ANEFO

Waszyngtońskie rezolucje NATO zmierzają do nasilenia zbrojeń

Oświadczenie delegacji Światowej Rady Pokoju na specjalnej sesji Zgromadzenia Ogólnego NZ

NOWY JORK (PAP). Korespondent PAP, Zbigniew Boniecki pisze: Waszyngtońskie decyzje przywódców państw NATO w sprawie dalszej istotnej rozbudowy potencjału militarnego paktu, wyrażone tony retoryki zimnowojennej w środkach masowego przekazu oraz w wypowiedziach niektórych polityków zachodnich wywołują zaniepokojenie uczestników sesji specjalnej Zgromadzenia Ogólnego NZ w sprawie rozbrojenia.

Z trybuny ONZ dają temu wyraz przede wszystkim delegacje krajów Trzeciego Świata. Z inicjatywy tych krajów została zwołana obecna sesja. Przestrzegają one przed groźnymi konsekwencjami ewentualnego odwrótu od odprężenia międzynarodowego oraz wskazują na źródła dążeń zimnowojennych, służących interesom kompleksów wojskowo-przemysłowych w głównych krajach kapitalistycznych.

Również Światowa Rada Pokoju zajęła stanowisko wobec tych tendencji. Ogłoszone 7 bm. przez delegację SRP, która bierze udział w obradach sesji w charakterze obserwatora, oświadczenie stwierdza m.in.: „Rezolucje waszyngtońskie NATO, przyjęte pod presją administracji USA są czynnym zaprzeczeniem wszystkich wysiłków podejmowanych w tym samym czasie przez przeważającą większość narodów, których przedstawiciele uczestniczą w sesji rozbrojenia ONZ w Nowym Jorku.”

Rezolucje waszyngtońskie zmierzają do jakościowego i ilościowego nasilenia zbrojeń, nie mającego precedensu w historii NATO. Wszystkie narody stają obecnie w obliczu niebezpieczeństwa w nowej skali.

Koncepcja wieloletniej eskalacji wyścigu zbrojeń zmierzająca do realizacji planów produkcji nowych i rozwijanych na największą skalę systemów broni masowego niszczenia, z bronią neutronową włącznie. Takie eskalacja wyścigu zbrojeń nie tylko spowoduje zmniejszenie możliwości rozwoju krajów Trzeciego Świata ale pociągnie za sobą zwiększenie inflacji, bezrobocia, degradacji społecznej, głodu i nędzy.

Koncepcja uzgodniona podczas waszyngtońskiego szczytu NATO zmierzająca do systematycznej intensyfikacji NATO w Afryce. Zagroza to również innym kra-

jom Trzeciego Świata. Ta nowa polityka zimnej wojny będzie służyła tłumieniu ruchów wyzwoleniowych oraz osłabianiu wszelkiego rodzaju reżimów faszystowskich, rasistowskich i reakcyjnych.

Koncepcje te mają na celu zachowanie i ekspansję wpływów NATO w Afryce, Azji i Ameryce Łacińskiej. Przynajmniej się planuje zwiększenia liczby baz wojskowych państw imperialistycznych oraz powołania do życia dalszych paktów wojskowych, takich jak proponowana organizacja paktu południowoatlantyckiego — SATO, w której znalazłby się USA, rasistowski reżym RPA oraz reakcyjny dyktatorzy Ameryki Południowej.

Srodki masowego przekazu USA oraz innych państw imperialistycznych usiłują fałszować rzeczywistość rozpowszechniając całkowite bezpodstawnie zarzuty przeciwko Związkowi Radzieckiemu, Kuble oraz innym państwom socjalistycznym. Administracja amerykańska usiłuje usprawiedliwić swoje własne postępowanie, stwarzając zagrożenie dla ludzkości, przy pomocy rozpętania psychozy wojennej.

Najbardziej reakcyjne siły NATO próbują wywarować z nową wersją polityki zimnowojennej. Usiłują realizować tę politykę w tym samym czasie, gdy przedstawiciele ich krajów wygłaszają słowa zobowiązania w zakresie rozbrojenia na

Starcia zbrojne w Tajlandii
LONDYN (PAP). W południowej części Tajlandii doszło do starć zbrojnych między dużą grupą partyzantów a żołnierzami tajlandzkiej służby granicznej. 11 członków służby granicznej zostało zabitych, a co najmniej 13 odniosło rany. Walki trwały 3 godziny. Straty partyzantów nie są znane. (P)

Polsko-nigeryjska spółka handlowa

(P) Jak informuje Polimex-Cekop, centrala ta powołała do życia — wspólnie z Towarzystwem Handlu Międzynarodowego Dal — nową polsko-nigeryjską spółkę produkcyjno-handlową, która będzie działała w miejscowości Ekele w stanie Ondo w Nigerii. Spółka utworzona została do budowy zakładu przetwórstwa drzewnego, który przetwarzać będzie 44 tys. m sześć. drewna okragłego rocznie. Polimex-Cekop dostarczy maszyny i urządzenia dla spółki, przeskoli personel nigeryjski oraz świadczyć będzie niezbędne usługi montażowe. (PAP)

Przywódcą etiopski o sytuacji w Erytrei

ADDIS ABEBA (PAP). W ogłoszonym w środę przemówieniu do narodu, przewodniczący Tymczasowej Wojskowej Rady Administracyjnej Etiopii (DERG), Mengistu Halle Mariam przedstawił sytuację w północnej prowincji kraju — Erytrei, gdzie — jak wiadomo — doszło do secesjonistycznej rebelii. Podkreślił on, że walka z separatystami w Erytrei jest walką o jedność i integralność narodową.

Przywódcą Etiopii oznajmił, że dotychczasowa walka w Erytrei spowodowała „alberzyński ofiary w ludziach. Zginęło około 13.000 żołnierzy, straty wśród ludności cywilnej szacuje się na 30 do 50 tysięcy zabitych. Straty wyrządzone gospodarce i mieniu społecznemu ocenia się na miliard dolarów.

Mengistu Halle Mariam podkreślił, że za plecami secesjonistów erytryjskich znajdują się siły imperializmu, pragnące zapewnienie sobie, dla swych celów, kontrolę nad Morzem Czerwonym.

W szeregach tzw. Ludowego Frontu Wyzwolenia Erytrei znajdują się reakcyjni i wrogowie rewolucji etiopskiej. Płk Mengistu oznajmił również, iż organizacja ta korzysta z pomocy USA i reakcyjnych reżimów arabskich.

Przywódcą Etiopii zaznaczył, że rząd Etiopii wielokrotnie czynił próby rozwiązania problemu Erytrei. Również państwa trzecie, których nazwy nie ujawnił, podejmowały starania do prowadzenia do rokowań między rządem etiopskim a separatystami. Jednakże wszystkie dotychczasowe wysiłki skończyły się fiaskiem.

Mengistu Halle Mariam oświadczył, że jego rząd żywi wciąż nadzieję na pokojowe rozwiązanie problemu Erytrei. Dodał przy tym, iż władze gwarantują całkowitą amnestię wszystkim rebelantom, którzy natychmiast złożą broń. (P)

Waszyngtońska sesja rady ANZUS

WASZYNGTON (PAP). W Waszyngtonie rozpoczęła się dwudniowa sesja wojskowego bloku ANZUS, w której uczestniczą wysocy rangą przedstawiciele USA, Australii i Nowej Zelandii.

Prasa amerykańska pisze, że rada ANZUS zebrała się tuż po odbytej również w Waszyngtonie sesji rady NATO. Zdaniem obserwatorów, Stany Zjednoczone, które narzuciły swoim sojusznikom zachodnioeuropejskim długoterminowy program zwiększenia zbrojeń NATO, pragną jednocześnie, by również partnerzy z ANZUS, zwiększyli potencjał wojskowy. (P)

Gospodarka szwedzka

Czy zmiana „modelu”?

JACEK POPRZECZKO

(A) Największa w Szwecji prywatna firma — „Volvo” — w części przestanie być szwedzka. Począwszy od stycznia przyszłego roku, 40 proc. jej akcji przejdzie w ręce właścicieli norweskich. W czasach dominacji kompanii wielonarodowych tego rodzaju fakt sam przez się nie jest niczym zaskakującym. Jednakże porozumienie w sprawie „Volvo” stało się swego rodzaju sensacją. Nie tylko dlatego że „Volvo” jest firmą bardzo znaną. Losy tego przedsiębiorstwa odzwierciedlały nowe zjawiska w gospodarce szwedzkiej, które świat śledzi z dużą uwagą.

W latach 1973—1977 dochody „Volvo” ze sprzedaży (nie tylko samochodów osobowych — firma produkuje też m.in. ciężarówki i silniki lotnicze) wzrosły z 9 mld do 16,2 mld koron. Jednocześnie zysk mierzony udziałem w wartości sprzedaży, zmniejszył się z 10,1 do 2,9 proc. Kiedy zysk spada, szuka się możliwości obniżenia kosztów.

Jedną z nich jest zwiększenie skali produkcji. W maju ubiegłego roku doniesiono o połączeniu „Volvo” z najpoważniejszym w Szwecji konkurentem tej firmy — „Saab-Scania”. Ale porozumienie przetrwało tylko do września.

Innym sposobem, poprzez który właściciele „Volvo” chcieli podprzeć zagrożone interesy, była próba wyłansowania nowego modelu samochodu. Przy niedostatku własnych środków firma zwróciła się do rządu o pożyczkę. Ale rząd odmówił. W tej sytuacji, po wyczerpaniu możliwości wewnętrznych, pozostało tylko poszukiwanie nowych źródeł finansowania i możliwości ekspansji poza granicami kraju.

Wstępne porozumienie przewiduje powstanie nowej firmy szwedzko-norweskiej — „Volvo Svenskt-Norskt AB”. Oczekuje norweski „Norskt Volvo AS” — przejmie 40 proc. akcji, wartość około 160 milionów dolarów. Akcje te będą zaoferowane po połowie rządowi i właścicielom prywatnym. Ze wzglę-

du na kształcie rozmiary norweskiego rynku kapitałowego ocenia się, że rząd i właściciele prywatni będą udzielić łącznej wartości 33 milionów dolarów. Pomoc ta — 128 milionów — wpłynie do Szwecji w postaci norweskiej pożyczki rządowej, zwolnionej od opodatkowania na okres pięciu lat. Pomoc „Volvo” ma otrzymać Komisja na eksploatację portu rejsowego na Morzu Północnym.

Bystryjski tygodnik „The Economist”, który podaje te szczegóły transakcji, zarazem sceptycznie ocenia jej przyszłe wyniki. W swej działalności zaradczą „Volvo” ma już negatywne doświadczenia — z holenderską firmą „Daf”. W tamtym wypadku szwedzkie przedsiębiorstwo było co prawda partnerem nie oferującym, lecz przejmującym udziały. Utworzenie firmy „Volvo-Daf” umożliwiło zwiększenie sprzedaży na rynku holenderskim, ale w roku ubiegłym rząd Holandii musiał udzielić niedomagającemu mimo to przedsiębiorstwu pomocy w wysokości 33,2 mln dolarów. Ale zmniejszyło to tylko deficyt „Volvo-Daf” — do 8,1 mln dolarów.

W ubiegłym roku w Norwegii sprzedano 13 200 samochodów „Volvo”. Porozumienie szwedzko-norweskie pozwoli być może na zwiększenie tej liczby o kilka tysięcy. Ale jest to niewiele dla firmy, która może produkować 200 tys. wozów rocznie. Wątpliwe są również korzyści z eksploatacji złóż ropy, bo „Volvo” nie ma doświadczenia w tej dziedzinie. W sumie — konkluduje „The Economist” — „Volvo” zyska tyle, że poprawi stan swych finansów przez dopływ pieniędzy z Norwegii. Ale właściciele trzeba będzie zaprzestanie szukać nowych źródeł finansowania — być może w Danii lub Finlandii.

Umowa z Norwegią wydaje się więc interesem niepewnym i ryzykownym, choć oczywiście trudno już teraz ostatecznie przesądzić o jego wynikach. Zrozumiałe jednak, że „Volvo” podąża do przodu. Decyzje nie są bowiem podejmowane na fali rozumu, lecz w obliczu trudnej sytuacji ekonomicznej.

Kłopoty, przez które przechodzi „Volvo”, są udziałem wielu innych szwedzkich przedsiębiorstw, a przyczyną problemów są wspólne. Gospodarka szwedzka w bardzo wysokim stopniu uzależniona jest od handlu zagranicznego, wyjątkowo silnie odczuwa więc skutki recesji. Od czterech lat produkcja poszczególnych gałęzi przemysłu utrzymuje się na nie zmienionym poziomie, bądź spada. W sumie w porównaniu z 1974 rokiem obniżyła się o około 7 proc.

Rząd w swej polityce gospodarczej energicznie zmierzał do ograniczenia wpływu recesji. Przy zmniejszonych możliwościach sprzedaży zachęcano przedsiębiorstwa do produkowania na skład, by utrzymać je w ruchu i nie redukować zatrudnienia. Było to skuteczne na krótką metę. Ale recesja trwa już długo. Niektóre przedsiębiorstwa muszą sprzedawać na gromadzone zapasy poniżej kosztów wytworzenia. Nie ma bodźców dla rozszerzania czy choćby podtrzymywania produkcji na dawnym poziomie, do inwestycji przenosi skutki kryzysu na dziedzinę wytwarzające środki produkcji.

Obecny gabinet szwedzki, zajmując miejsce socjaldemokratów, głosił hasło liberalizacji polityki ekonomicznej, ograniczenia interwencji państwa. Ale pod naciskiem sytuacji, na własność publiczną przeszło więcej przedsiębiorstw, niż kiedykolwiek w czasach rządów socjaldemokratycznych.

I tu właśnie docieramy do sedna problemu. Jak daleko interwencja państwa może się jeszcze posunąć? Jaka struktura gospodarki wyłoni się w Szwecji w wyniku obecnych trudności?

W długim okresie dobrej koniunktury uformował się w Szwecji system ekonomiczny, który pod wieloma względami uważano za modelowy. Sukcesy na rynkach światowych, jakości produktów, wewnętrzny dobrobyt, rozwinięty system opieki społecznej — wszystko to stanowiło argumenty na rzecz modelu „gospodarki mieszanej”, kojarzącego indywidualną przedsiębiorczość ze skuteczną polityką ekonomiczną państwa. Otóż w samej Szwecji podstawowe elementy tego modelu podaje się obecnie w wątpliwość.

Bystryjski dziennik „Financial Times” powołuje się na wydaną w Szwecji książkę profesora Ulla af Trolle, „Strategia dla nowego dobrobytu”. Profesor jest zdania, że czynniki warunkujące obecny dobrobyt Szwedów są zagrożeniem dla ich dobrobytu w ogóle. Efektowności gospodarki jest bowiem osłabiana przez nadmierne wydatki społeczne, system podatkowy i system ochrony pracy.

Szwecja jest krajem, w którym w ciągu ostatnich trzech lat płace realne rosły szybciej niż wydajność pracy. Prawo pracy i polityka państwa utrudniały zmiany struktury zatrudnienia, które pozwoliłyby na eliminowanie zbyt słabych przedsiębiorstw. Polityka, zmierzająca do utrzymywania przedsiębiorstw w ruchu mimo wysokich kosztów, jest sprzeczna z wymogami racjonalności.

Gospodarka szwedzka, a wraz z nią cały system instytucji politycznych i społecznych, znalazły się w tej chwili na zakręcie. Dotychczas o naturze „modelu szwedzkiego” przesądzał kompromis między „liberalizmem ekonomicznym” a interwencjonizmem państwowym. Kompromis z zasady są nie trwałe, ten jednak utrzymywał się długo. Tak długo, że można było przypisywać cechy

trwałości, można było domniemywać, że sprzeczne tendencje da się pogodzić.

Szwecja jest krajem bardzo bogatym i silnym gospodarczo. Jeśli nastąpią tam jakieś radykalne zmiany, będzie to radykalizm normowany stosunkowo korzystną sytuacją tego kraju. Prawdopodobnie wyłoni się jakiś nowy kompromis. I prawdopodobnie, że większą wagę uzyskają w nim elementy „liberalizmu ekonomicznego”, ale wszystkimi wynikającymi z tego skutkami społecznymi.

Chińskie oszczerstwa na temat „problemu Hoa”
Konstruktywne stanowisko rządu SRW

(P) Dziennikarz PAP pisze: Oświadczenie Socjalistycznej Republiki Wietnamu z 5 bm. (tekst omówiony był w środowej prasie) nie jest pierwszym dokumentem, jaki rząd SRW przedstawia stronie chińskiej w sprawie uregulowania tzw. problemu Hoa, tj. osób pochodzenia chińskiego mieszkających w Wietnamie.

Przy końcu ubiegłego miesiąca strona wietnamska zaproponowała już stronie chińskiej jak najszybsze rozpoczęcie rozmów w tej sprawie. Chiny odrzuciły jednak tę propozycję, kontynuując oszczerczą kampanię, w której zarzucały Wietnamowi rzekome „prześladowanie i wysiedlanie zamieszkałych w Wietnamie Chińczyków”.

Chiny stworzyły cały problem sztucznie, bowiem w istocie Chińczycy żyjący w Wietnamie są obywatelami SRW, a zatem opiekę nad nimi sprawują władze wietnamskie. Pekinowi nie chodzi jednak o Chińczyków, lecz o przedstawicieli chińskiej burżuazji żyjącej głównie w południowej części Wietnamu.

Podjęta w marcu br. przez władze SRW decyzja o nacjonalizacji prywatnego handlu i przemysłu na Południu, będącego spadkiem po administracji sąsiedniej, uderzyła w warstwy burżuazji, wśród której dużą część to Chińczycy. ChRL stanęła właśnie w ich obronie.

Minister Huang Hua
z wizytą w Holandii

HAGA (PAP). Minister spraw zagranicznych ChRL, Huang Hua, przybył 8 bm. do Amsterdamu po zakończonym wizycie w Zairze. Przed odlotem z Kinszaszy, Huang Hua oświadczył, że „Chiny obiegują udzielić Zairowi pomocy”.

Chiński minister ponownie wystąpił z oszczerzami zarzutami pod adresem polityki Związku Radzieckiego i Kuby, usprawiedliwiając jednocześnie wojskową interwencję naftistw członkowskich paktu północno-atlantycznego — w tym Francji i Belgii — których oddziały uczestniczyły razem z wojskami zairskimi w walce przeciwko powstańcom Kongijskiej Frontu Wyzwolenia Narodowego.

Problemy kontynentu afrykańskiego będą jednym z tematów rozmów Huang Hua z ministrem spraw zagranicznych Holandii, Christophem van der Klaauwem. Chiny były tym krajem, który entuzjastycznie opowiedział się za akcją wojskową sil imperialistycznych i reakcyjnych przy poparciu zachowawczych kół afrykańskich, powziętą w celu stłumienia powstania ludowego w zairskiej prowincji Szaba. W ten sposób Chiny stały w jednym szeregu z silami neokolonializmu. (P)

Ludzie i wydarzenia

Albrecht zwycięzca

(A) Trzy lata temu mało kto słyszał o Ernście Albrechcie. Dziś premier Dolnej Saksonii należy do najbardziej popularnych polityków zachodniemieckich, a wróty się mu wspaniała kariere. Dla chadeckiej, której wyborcy nie rozpieszczali w ostatnich latach, Albrecht ma jedną nieocenioną zaletę: zwycięża. Dodając swej partii wiary we własne siły. Wprawdzie po niedzielnych wyborach zalała się lansowana przez niego koalicja chadeków z Wolnymi Demokratami, którzy ponieśli porażkę wyborczą, ale zwycięstwo Albrechta nie budzi żadnych wątpliwości: 48,7

(A) Ernst Albrecht — dzięki jego zwycięstwu chadecka uciężyla znowu we własne siły.

procent głosów to wynik, o jakim na próżno marzą chadecy w innych Landach.

A zaczęło się wszystko prawie przypadkowo. W styczniu 1975 r. dolnosaksoński Landtag miał wybrać nowego premiera kraju. Decyzja wydawała się przesądzona — koalicja SPD/FDP miała bowiem przewagę. Kiedy podliczone głosy, okazało się jednak, że dwóch nieznanych do dzisiaj deputowanych koalicyjnych poparło kandydata przeciwników. Premierem został Ernst Albrecht.

Przez jedenaście miesięcy nowy szef rządu, pozbawiony większości w Landtagu, utrzymywał się przy władzy dzięki „konstruktywnej opozycji” Wolnych Demokratów. Po tym okresie próbnym zdołał nakłonić ich do ściślejszej współpracy. W Hanowerze powstała koalicja CDU/FDP a Albrecht zdobył sławę polityka, który potrafił wydobyc chadecką z izolacji. „Model dolnosaksoński” tak bardzo spodobał się wielu chadekom, że zaczęli myśleć o przeniesieniu go do Bonn.

Ernst Albrecht wymieniłano już po kilku jako kandydata na kanclerza, trochę na wyrost, ale przecież błyskawiczna kariera tego polityka upoważnia do takich spekulacji. Urodzony w 1930 roku syn lekarza z Heidebergu odebrał staranne wykształcenie humanistyczne, lecz poświęcił się w końcu ekonomii. Doktorat na temat gospodarki europejskiej otrzymał mu drogę do Brukseli, gdzie objął stanowisko w Komisji Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej. To jednak tylko epizod w karierze Ernsta Albrechta. W 1970 roku zamienił on bez wahania wielki świat europejski na prowincjonalny Hanower, w którym zaproponowano mu mandat do Landtagu z ramienia chadeckiej. Cztery lata później Albrecht należał już do ścisłego kierownictwa swej partii w Dolnej Saksonii, a na stanowisko premiera przyszło mu czekać jeszcze tylko dwa lata.

Wybór z przypadku okazał się trafny. Albrecht potrafił nie tylko ścisłać do Hanoweru zdolnych współpracowników, lecz i skutecznie ułożyć się z nowymi partnerami. Wolnymi Demokratami. Dzięki ustępstwom w sprawie stosowania „Berufsverbote” zdobył misję polityka „liberalnego”, choć niewiele później szedł już ręką w rękę z prawicą chadecką i domagał się zakazania partii komunistycznej w RFN. Liberal w polityce oświatowej nie zawahał się zalać twarde postawie wobec terrorizmu. Albrecht, któremu przypisuje się pryncypialność, umie być pragmatyczny aż do granic oportunistu. Uparcie się w nim następuje szefa CDU, Kohla, ale zwraca też uwagę na pokrewieństwo ze Straussiem. Albrecht posiada wszystkie cechy, jakich oczekują wyborcy od polityka rządzącego Landem. Po niedzielnych wyborach, które przyniosły mu nowy sukces, obserwatorzy tej kariery zadają sobie pytanie: Czy uśmiech reklamowy, rzadko skądniący z twarzy Albrechta, skierowany jest już do Bonn?

J. R.

Aresztowanie terrorysty
w Berlinie Zachodnim

BERLIN ZACHODNI (PAP). Zachodniobliński korespondent PAP, Jerzy Hernik pisze: Policja Berlina Zachodniego odniosła pierwszy sukces w wielkiej sprawie na uwolnionego z więzienia w Moabitie terrorystę Tilla Meyera, oskarżonego o udział w zamordowaniu byłego prezesa Sadu Najwyższego w Berlinie Zach. Drenkmanna i w porwaniu przewodniczącego zachodnioblińskiej CDU, Petera Lorenza.

Policja aresztowała 21-letniego Klausea Viehmanna, który należy jakoby do wewnętrznego kręgu formacji się na nowo grupy z rozbitek terrorystycznej organizacji „Ruch 2 czerwca”.

K. Viehmanna, dotychczas niezanego władcą bezpieczeństwa, podejrzewa się o współdziałanie z poszukiwanymi anarchistami, Ingą Vlett, Gabrielem Rolnick i Ingried Slepman w uwolnieniu z więzienia Tilla Meyera.

Przy zatrzymanym znaleziono rewolwer i 30 sztuk amunicji, kilka sfalszowanych dokumentów wystawionych na inne nazwiska oraz banknot 500-markowy, który rzekomo pochodzi z okupu uzyskanego jesienią ub. roku przez porwaczkę przemysłowca wiedeńskiego, Waltera Palmersa.

(P)

Dobre
sąsiedztwo

(P) Sojusz atlantycki z chorośliwą wręcz podejrzliwością reaguje na wszelkie wieści o poprawie stosunków między Związkiem Radzieckim a Turcją. Z reakcji tych wynika paradoksalny wręcz wniosek. Otóż w porządku jest, jeśli poprawia się atmosfera między krajami zachodnimi a ZSRR, natomiast niedobrze jest, jeśli idzie o te ślady Turcji, bliski sąsiad radziecki, która zdaniem kół NATO powinna wobec ZSRR zachować „tradycyjną urogość”.

Tymczasem w miarę rozwoju odprężenia kolejne rządy turknie nie mają na to chęci. Nie ma również i premier Bulent Ecevit, który w końcu bm. wybiera się do Moskwy. Mówił on bowiem przed rokiem: „Pragniemy poprawić i rozwinąć stosunki ze wszystkimi sąsiednimi państwami naszego regionu, również ze Związkiem Radzieckim. Rosjanie prowadzą, ogólnie biorąc, bardzo ostrożną a rozsądną politykę zagraniczną, zmierzającą do utrzymania pokoju”.

Nie można wykluczyć, że jednym z rezultatów podróży premiera Ecevita będzie podpisanie dokumentu politycznego, ugruntowującego dobrosąsiedztwo stosunki między obydwioma krajami, które od 1972 roku układają się w pomyślnie. Oparą się one na przyjętej wówczas deklaracji, która stanowiła punkt zwrotny w kontaktach wzajemnych, nie zawsze dobrze układających się w okresie powojennym.

Wymiana wzajemnych wizyt na różnych szczeblach w ostatnich latach, miała znaczenie nie tylko dla stosunków politycznych, lecz także wszechstronnej współpracy przede wszystkim ekonomicznej między obydwioma krajami. Dzięki radzieckim kredytom i pomocy technicznej powstało w Turcji wiele zakładów przemysłowych, mających kluczowe znaczenie dla gospodarki tego kraju, likwidujących jego poważne zacojanie technologiczne. Takim właśnie zakładem jest największa na Bliskim Wschodzie huta w Iskanderun.

Wzajemnie korzystna współpraca gospodarcza, dobrosąsiedzkie stosunki, mają istotne znaczenie dla obydwiu krajów, przyczyniając się do umacniania pokoju światowego. I w tym pozytywnym kontekście należy patrzeć na nadchodzącą wizytę w Moskwie premiera Ecevita.

STANISŁAW KOSTARSKI

General
Kassandra

(P) Jeśli przypatrzyć się zachowaniu dowódców NATO w całej historii tego paktu, łatwo zauważyć, że rola Kassandry, prorokującej upadek świata zachodniego, przypisana jest nie do osoby, lecz do stanowiska. Każdy, kto znalazł się w fokułcu naczelnego dowódcy wojsk NATO, uważa za swój pierwszy obowiązek straszyć „radzieckim zagrożeniem” i domagać się większych nakładów na broń. Jest to rodzaj zaprogramowania, które mu poddał się, również obecny dowódca NATO, gen. Aleksander Haig.

O „przewadze Wschodu” w dziedzinie broni strategicznych, konwencjonalnych, obrony cywilnej itd. Haig mówił już niezliczoną ilość razy, co nie znaczy ułamek, że już wycałował temat. Teraz przyszła jednak kolej na teorię chemiczną, biologiczną i elektroniczną. Zaniedbania Paktu Północno-atlantycznego w tych rodzajach broni general ocenił na... kilka do kilkunastu lat. „Czas ucieka”, zauważył Haig, ale dodał zaraz, że można go jeszcze dogonić.

Teoria „ucięającego czasu” ma swoją historię. Już na początku lat sześćdziesiątych, kiedy Stany Zjednoczone dysponowały wielkimi potencjałami w wielu dziedzinach uzbrojenia, amerykańscy generałowie podrażali prezydenta Kennedy'emu raporty, z których wynikało, że jest doładowanie odwrótnie. Dopiero po kilkunastu latach można było skorygować te „wypłcenia”, ale na naprawienie błędów było już za późno.

Być może nawet niektórzy politycy sceptycznie przyjmują porady dowódców NATO ale inni z kolei chętnie wykorzystują je, aby wesprzeć własne pomysły opiniami „ekspertów”. Nie można więc lekceważyć tego czynnika nacisku, zwłaszcza, że jego działanie wywołuje bardzo konkretne skutki, mierzone w miliardach dolarów przeznaczanych na uzbrojenie. Licząc się z nim również negocjatorzy rozbrojenia, którzy mogą być pewni, że każdy krok w kierunku ograniczenia uzbrojenia natrafi na zdecydowany sprzeciw generałów NATO i ich szpierymówców w poszczególnych krajach. Kassandra, nawet odmitológizowana, nie przestaje straszyć.

JANUSZ REITER

Portugalskie
rozczarowanie

Komisja EWG w Brukseli, choć nie posiadała kompetencji jako europejskiej komisji, przewiduje, że swej stronie poważne problemy. Wszelkie ich analizy zaczyna się od rozpatrywania stanu gospodarki portugalskiej: deficyt bilansu płatniczego wynosi prawie 10 proc. produkcji narodowej, dochód mieszkańców bliżej jest natomiast nienawrotnym krajom Bliskiego Wschodu niż EWG i istnieje duża stagnacja inwestycji.

Niesocialistyczny minister finansów Victor Constancio, liczy 34 lata, przyznaje, że wskutek osłabienia porozumienia z Międzynarodowym Funduszem Monetarnym, powstanie w przyszłości jeszcze więcej problemów. Aby zmniejszyć deficyt bilansu płatniczego do możliwych do przyjęcia rozmiarów, Portugalczycy muszą pogodzić się z obniżeniem dewaluacją escudo, podniesieniem stopy dyskontowej, poważnym wzrostem podatków... co będzie oznaczało, że trzeci rok z rzędu nastąpi spadek poziomu życiowej. (sek)

Gustaw Franz Wagner - współpodwiedzialny
za śmierć 250 tys. więźniów w Sobiborze

(P) Hitlerowski zbrodniarz wojenny Gustaw Franz Wagner, o którego ekstradycję Polska wystąpiła do Brazylii, był zastępcą komendanta obozu zagłady w Sobiborze.

Oboz ten został zorganizowany przez hitlerowców w ramach tzw. akcji Reinhard, mającej na celu wyniszczenie obywateli polskich pochodzenia żydowskiego i był przeznaczony zwłaszcza dla osób z obszarów wschodniej Polski, a także z okupowanych terenów Związku Radzieckiego. Choć oboz w Sobiborze czynny był tylko półtora roku — od maja 1942 r. do października 1943 r. — poniosło w nim śmierć ponad 250 tys. osób, zarówno z Polski jak i z zagranicy, w tym z Europy, a także wielu radzieckich jeńców wojennych.

Już w pierwszej dekadzie maja 1942 r. zgładzono w Sobiborze 16,8 tys. Żydów z tzw. dystryktu lubelskiego. W następnym tygodniu wymordowano tu ok. 6 tys. osób z ziem kresowych. Wśród ofiar tego oboziska zagłady były też dzieci z Zamojszczyzny. Ofiarami Sobiboru stali się również ludzie przywieźni tu z Czechosłowacji, Austrii, Francji, Holandii, Belgii, Rumunii i Węgier.

Jednym z realizatorów ludobójstwa dokonanego w Sobiborze był SS-obersturmfuehrer Gustaw Wagner. Pełniąc funkcję zastępcy komendanta obozu w Sobiborze, G. Wagner był jednocześnie kierownikiem tzw.

części I obozu, gdzie mieściły się warsztaty przegatowyjące do transportu do Rzeszy mienie zagrabione ofiarom, a także ich odzież, zabawki, dziecięce a nawet włosy kobiece.

Ludobójstwo na masową skalę odbywało się w Sobiborze w czterech komorach gazowych z agregatami do wytwarzania gazów spalinowych. Do tych komór — większość ofiar przywiezionych tu transportami kolejowymi (było tych transportów w sumie 104 względnie 106), po 2—3 tys. osób w każdym była pędzona bezpośrednio z rampy kolejowej i gładzi natychmiast. G. Wagner, wraz z całą grupą kierowniczą obozu, brał udział w wydobywaniu ofiar na rampie i wpędzaniu ich do komór gazowych. Swą gorliwość i okrucieństwo Wagner wrył się w pamięć tych, którzy przeżyli. Zeznania świadków mówią np. o blichu i mordowaniu przez Wagnera ludzi, którzy w jakikolwiek sposób próbowali stawiać opór na trasie do komór gazowej.

Po kilku, nieudanych najęściach, próbach zbiorowych ucieczek, zawiązała się w Sobiborze grupa konspiracyjna, która doprowadziła do powstania więźniów 14 października 1943 r. Jednym z jego organizatorów i jednocześnie przywódcą był lektnant Armii Radzieckiej Aleksander Pieczerski. W grupie kierowniczej powstania byli jeńcy radzieccy, Polscy oraz Ży-

dzi. Po zabiciu 11 esesmanów i zdobyciu broni kolonna więźniów ruszyła do wyjścia. Wielu jednak zginęło na drutach kolczastych, na bieżących wzdłuż nich polach minowych i od kul podczas pościgu. Ogółem uciekło ok. 300 osób, z których tylko część doczekała wyzwolenia. Po powstaniu hitlerowcy zlikwidowali ośrodek zagłady w Sobiborze, wysadzając komory gazowe i starając się zatrzeć wszelkie ślady zbrodni.

Historia obozu w Sobiborze stanowi kartę dzieł martyrologii Polski pod okupacją hitlerowską. Na terenie byłego obozu znajduje się dziś pomnik ku czci jego ofiar oraz kopiec z ich prochami.

G. Wagnerowi, podobnie jak przeważającej większości spośród ok. 30 tys. esesmanów z załóg obozów koncentracyjnych, udało się dotychczas uniknąć kary. W 1950 r. uciekł on do Ameryki Południowej wraz z innymi zbrodniarzami, m.in. b. komendantem obozów w Sobiborze i Treblince — Franzem Stanglem. Przypomnijmy, że przed 11 laty również Stangl został przypadkowo rozpoznany w Brazylii. Nasz wniosek o jego ekstradycję nie został wówczas uwzględniony. Skazany w RFN na dożywotnie więzienie, był szef Wagnera zmarł w 1971 r.

Ujawienie hitlerowca winnego ludobójstwa, któremu dotychczas udało się ukrywać swą tożsamość, jest jeszcze jednym potwierdzeniem tego, że ściganie zbrodni hitlerowskich nie może być zamkniętą kartą. (PAP)

Witajcie wakacje!

KONIEC ROKU NAUKI dla 90 tys. uczniów szkół podstawowych

Jest to dzień na który wszyscy uczniowie z niecierpliwością oczekują. Uroczysty, wesóły a zarazem zmuszający do refleksji. Wszak to podsumowanie całorocznej nauki. Koniec roku szkolnego, który zarazem wyznacza początek wakacji. Już od jutra rozpoczyna się wakacyjna frajda —

Elżbieta Brewczyńska — absolwentka szkoły podstawowej nr 33 ma powody do radości. Przed chwilą otrzymała list pochwalny. Zadowolona jest także mama.

Fot. A. Zuchowski

dwumiesięczny wypoczynek na obozach, koloniach, biwakach. Koniec roku szkolnego. Dziś właśnie uczniowie szkół podstawowych otrzymują cenzurki będące wykładnikami całorocznej nauki podziękują nauczycielom i wychowawcom za opiekę i przekazywanie wiedzy. Blisko 90 tys. dziewcząt i chłopców ze wszystkich szkół podstawowych w miastach i gminach województwa radomskiego, radosnych i usmiechniętych, po raz ostatni podają do szkół...

Z okazji kończącego się roku nauki odbywały się także spotkania z najlepszymi uczniami — absolwentami klas ósmych. Dla nich jest to już pożegnanie ze swoją szkołą, gdyż nowy rok nauki rozpocz-

ną w innych placówkach — „ogólniakach”, technikach, zasadniczych szkołach. Bardzo uroczysty przebieg miało spotkanie partyjno-administracyjnych władz miasta z prymusiami radomskich szkół podstawowych.

62 uczniów, którzy osiągnęli najlepsze wyniki w nauce i

ci byli kierowane również do nich.

Zakończenie roku szkolnego, rozdanie świadectw — jak zwykle — ma zawsze uroczysty charakter. A kwiaty, życzenia przyjemnego spędzenia wakacyjnych miesięcy stanowią przyjemną oprawę tego ostatniego przed letnim wyprawieniem spotkania.

Wakacje. Dla niektórych dzieci zaczynają się praktycznie już dziś, po uroczystym rozdaniu cenzurek. 125-osobowa grupa dzieci pracowników „Radoskóru” wyjeżdża właśnie na kolonię do Rożnowa. Trzy dni później, także dzieci pracowników „Radoskóru” wyjadą do Dziwnowa. 12 bm rozpoczyna się pierwszy kolonijny turnus dla dzieci pracowników „Techmatransu” a następnie innych zakładów i przedsiębiorstw.

Dla tych, którzy w czerwcu nie wyjadą na harcerskie obozy, kolonie, organizatorzy akcji „Lato w mieście” przygotowali wiele atrakcyjnych propozycji, które z pewnością spotkają się z zainteresowaniem dzieci przebywających przez część wakacji w miejscu swego zamieszkania. Czynne będą boiska szkolne, gdzie pod opieką instruktora można będzie uczestniczyć w zajęciach sportowych. Przez cały okres wakacji prowadzić będą działalność zakładowe i dzielnicowe domy kultury, na krótkie wycieczki zapraszają: Młodzieżowy Dom Kultury, Radomska Spółdzielnia Mieszaniowa, a także radomskie zakłady pracy.

Zapowiadają się więc ciekawe wakacje, które z pewnością będą obfitowały w wiele wrażeń. I właśnie plany letniego wypoczynku dziś właśnie będą dominować w rozmowach dziewcząt i chłopców. Życzymy więc, aby wszystkie plany spełniły się i aby zawsze dopisywała pogoda podczas letnich zabaw i wędrówek.

BOGDAN WYCISKIEWICZ

Przyjemne z pożytecznym

Letnie obozy dla aktywistów ZSMP

Szkoleniowo-wypoczynkowy oboz dla młodzieży pracującej w rolnictwie rozpoczął obozową akcję letnią, która w czasie tegorocznych wakacji prowadzi Zarząd Wojewódzki ZSMP. Przyznać trzeba, że letni wypoczynek dla młodzieży zakrojony jest na szeroką skalę.

Obecnie w Międzywodziu przebywają młodzi rolnicy, w drugiej połowie czerwca w Kolobrzegu zostanie zorganizowany oboz dla młodzieży robotniczej i młodych radnych, w lipcu także w Kolobrzegu zaplanowano oboz dla organizatorów aktywnego wypoczynku młodzieży ze szkół rolniczych i szkół przyzakładowych natomiast w Dziwnowie — dla młodzieżowych kuratorów.

W sierpniu, w Międzywodziu zostanie zlokalizowany oboz dla społecznych rad klubowych, w Piasecznie nad Jeziorem Drawskim przebywać będzie młodzież robotnicza, a w Gowidlinie — członkowie Młodzieżowej Wszechnicy Dziennikarskiej.

ZAPISKI REPORTERA

KONFERENCJA. Zarząd Wojewódzki Towarzystwa Krzewienia Kultury Świeckiej oraz Zarząd Wojewódzki ZSMP organizują dziś 9 bm. konferencję popularno-naukową na temat: „Rodzina współczesna i jej przygotowanie do funkcji wychowawczych”. Konferencja odbędzie się w Domu Technika NOT ul. Struga 7a. Początek godz. 10. Organizatorzy zapraszają wszystkich zainteresowanych tą tematyką.

SPOTKANIE PŁETWO-NURKÓW. 13 bm. w klubie Turysty PTK przy ul. Traugutta 46/48 odbędzie się spotkanie miłośników swobodnego nurkowania w celu reaktywowania działalności Klubu Płetwonurków „Krab”. Początek spotkania godz. 18.

W REFERACIE I KOMENDY MIEJSKIEJ MO w Radomiu przy ul. Sportowej 7 znajduje się motorower marki „Simson” bez numeru rejestracyjnego, posiadający nr silnika — 586701, rok produkcji 1973. Osoba, która utraciła motorower, proszona jest o zgłoszenie się pod wskazanym wyżej adresem, w godz. 8—12.

(bw)

Konkurs zręczności kierowców telewizyjnego „Studio-8”

Z okazji obchodów 50-lecia Automobilkłubu Łódzkiego, Telewizja Polska, „Studio 8”, Zespół Łódzki Telewizji Polskiej i Automobilkłub Łódzki organizują w dniach 16—17 czerwca br. Konkurs Zręczności Kierowców Amatorów w ramach kolejnego wydania „Studio 8”.

Zespół startujący w imprezie stanowi 1 kierowca amator, nielicencjonowany członek Automobilkłubu i jego samochód (marka dowolna), natomiast ekipę dwa zespoły oraz samochód serwisowy z obsługą: 1 kierownik ekipy i 3 mechaników.

Imprezę rozpocznie konkurs zdobniczy (liczy się najbardziej pomysłowe oznakowanie samochodu zgodnie z tekstowymi wymogami organizatorów), a kończy próba finałowa, w której startują dwaj najlepsi zawodnicy. Dojazd do Łodzi czterema wyznaczonymi trasami.

Zainteresowanych reprezentowaniem barw Automobilkłubu Świętokrzyskiego kierujemy pod nr tel. 412-20, gdzie uzyskają bliższe informacje. Termin zgłoszeń do 10 bm. godz. 12. (am)

Więcej mleka w punktach skupu

Zapasy wilgoci pod koniec maja i fala ciepła spowodowały, że na polach i łąkach w woj. radomskim wyraźnie poprawił się stan upraw roślinnych, przeznaczonych na pasze dla bydła.

Wejście krów na pastwiska i lepsze odżywianie świeżą paszą zieloną daje zwiększony skup mleka, który obecnie w woj. radomskim przekroczył 300 tys. l. dziennie. (mz)

Jak żywi spółdzielczość i agenci

Turystyczne zaopatrzenie na trasie

Upały — a więc i pierwsze masowe wyjazdy turystyczne i wypoczynkowe. Tysiące radomian w pogoni za słońcem i wodą opuszczają przegrzane mury udając się do Jedlińska, w okolicę Białobrzegów nad Pilicę, do Warki i do najbliższych Siczek. Niekiedy — co przeźródli — obławowani są prowiantem, napojami i sprzętem turystycznym, jako że turystyczne zaopatrzenie na trasie często zawodzi.

Tak było w ostatnią niedzielę, tak może się zdarzyć podczas innych dni wolnych od pracy. Jak zatem nadążać za gastronomicznymi usługami: restauracje, bary, jadalnie w licznych odwiedzanych ośrodkach?

Z tą gotowością różnie bywa — stwierdzili to kontrolerzy Woj. Inspekcji Kontroli Społecznej. Np. restauracja „Turysta” w Jedlińsku zapowiadała przez wywieszki, że remont lokalu trwać będzie od 29 maja do 3 czerwca. A jednak restauracja „Turysta” jeszcze 4 czerwca była w remoncie.

Restauracyjne placówki agencji w Białobrzegach i w Warce były w ub. niedzielę dobrze zaopatrzone w napoje, szybkie dania i całe zestawy śniadaniowo-obiadowe. Pod tym względem agenci dopisali licząc na zysk i obroty przygotowali się na dni kanikuły. Ale w pogoni za zyskiem popełniają wykroczenia.

Temat dnia

Czy musimy pożyczać

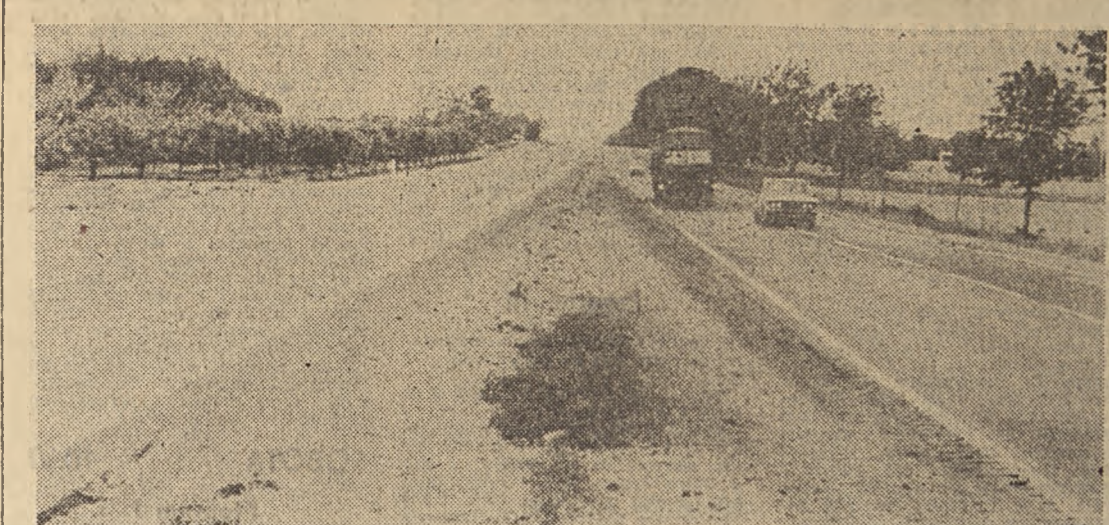
W radomskich sklepach nabiałowych znów są kłopoty z kupnem mleka w proszku dla niemowląt. Wtajemniczeni twierdzą że sprawcami są producenci... lodów który używają mleka w proszku do wyrobu tych smakołyków. Jaka jest prawda?

— W maju br. sprzedaż mleka w proszku w woj. radomskim utrzymywała się mniej więcej na poziomie ub. roku — mówi Tadeusz Błędowski, prezes Wojewódzkiej Spółdzielni Mleczarskiej w Radomiu. Sprzedano 22,3 t mleka w proszku, z czego ponad 9 t w samym Radomiu, od lat największym rynku zbytu na mleko w proszku, którego nigdy nie mieliśmy w nadmiarze. Niestety, ale prawdą jest również, że w ciągu 5 miesięcy br. zamiast planowanych 135,2 t mleka sprzedaliśmy tylko 123 t. Główna przyczyna? Kłopoty z produkcją, a właściwie 3-miesięczny przestój w zakładzie mleczarskim WSM w Lipsku, który nie otrzymuje pary technologicznej o odpowiednich parametrach technicznych i zamiast mleka dla niemowląt w ilości 8 t produkuje nie więcej jak 1,5 — 2 t mleka w proszku dziennie.

Stare kłopoty z parą technologiczną w mleczarni w Lipsku dały więc znów znać o sobie. Wstępne wyniki ekspertyzy technicznej mówią, że zamiast 16 atm mleczarnia w Lipsku otrzymuje z lokalnej kotłowni parę o ciśnieniu nie większym jak 12 atm, albo — wcale jej nie otrzymuje! Ponad 3-letnie spory i fachowe dyskusje nie przyniosły, jak dotychczas, żadnego rezultatu. Skutek jest natomiast taki, że tylko w ciągu kilku miesięcy br. mleczarnia w Lipsku nie dostarczała odbiorcom około 300 t mleka w proszku i ciągle nie wykorzystuje w pełni swoich możliwości produkcyjnych.

W WSMlecz. obiecano nam że zrobią wszystko, aby drogą pożyczek z innych województw poprawić sytuację w radomskich sklepach. Być może, że przyniesie to okresowe złagodzenie zapotrzebowania, które obecnie szacuje się na mniej więcej 30 t miesięcznie. Czy jednak mając na własnym terenie zakład produkcyjny — musimy prosić sąsiadów o pożyczki... (TMZ)

Nowy odcinek trasy E-7 przekazano do użytku

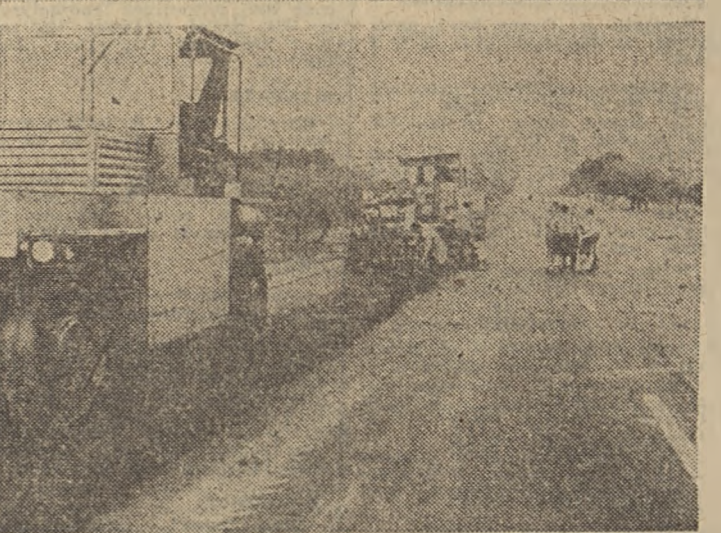
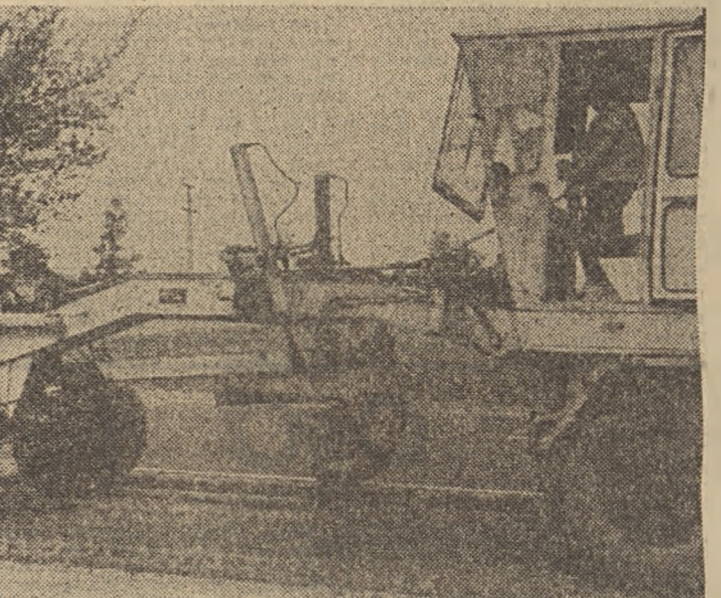
Budowana dwujezdniowa trasa E-7 z Warszawy do Krakowa wydłuża się. Budowniczość z Rejonu Dróg Publicznych w Grójcu przekazała do użytku kilkukilometrowy odcinek trasy z Tarcyna do Jasieńca k/Grójca.

Oto ostatnie prace przy nakładaniu warstwy asfaltu. Ekipy drogowców pracują tu na dwie zmiany. Druga nitka jezdni została oznakowana pasami, zniwelowano też teren między jezdniami i posiano trawę.

Odcinek tej ruchliwej trasy o znaczeniu międzynarodowym usprawni w znacznym stopniu ruch kołowy.

W przyszłym roku budowniczość oddadzą następny odcinek trasy, tzw. obwodnicę grójceńską omijającą Grójec. (bd)

Fot. Bronisław Duda

Sukces siatkarzy „Techmatransu”

Radomski „Techmatrans” był organizatorem IX turnieju siatkówki męskiej o puchar dyrektora naczelnego Zjednoczenia Urzędów Technologicznych „Techma”. W turnieju brało udział 12 drużyn. Piękny sukces odniosła drużyna gospodarzy zdobywając I miejsce i puchar przechodni. W finale, po grze stojącej na wysokim poziomie, wygrali z drużyną „Aspa” Bielawa 3:1. Najwyższestrzelnikiem zawodników turnieju uznano także siatkarza „Techmatransu” — Ryszarda Pisarkę.

Uczestnicy turnieju zwiedzieli Skansen Bojowy w Mniszewie i złożyli wieniec pod pomnikiem w Studzińskich.

Organizatorem turnieju dużej pomocy udzielił Klub Sportowy „Czarni”. Ładny przykład współpracy „Klub — swojej załodze”, bowiem „Techmatrans” jest zakładem patronackim sportowców „Czarnych”. (bw)

KRONIKA DNIA

W Krzemieniu, gmina Stroniec, wybuchł pożar w zabudowaniach należących do Piotra Rogulskiego. Spaliła się kryta sioma stodoła wraz ze sprzętem gospodarczym. Straty wyniosły około 70 tys. zł. Przyczyną pożaru było prawdopodobnie zaproszenie ognia przez dzieci.

We Wsoli, gmina Jedlińsk, spaliła się stodoła drewniana, będąca własnością Antoniego Skrzeka. Straty wyniosły 40 tys. zł. Ustalono, że przyczyną pożaru było zwarzenie przewodów elektrycznych.

W Woli Galeckiej, gm. Rusinów, wybuchł pożar w zabudowaniach Franciszka Oraka. Spalił się dach nad stodołą. Straty wyniosły około 20 tys. zł. Przyczyną pożaru stała się komisa.

Reporter tam był

STAWIANIE WIATY

Przed budynkiem przy ul. Buczka 13 stała już kilkunastoosobowa grupa lokatorów.

— Niech pan spojrzy reaktor, jak szanujecie się u nas przepisy — stwierdziła starsza kobieta. — Mówią w radiu, telewizji, piszecie w prasie żeby szanować każde drzewko, każdy kawałek zieleni. A tu — wskazała ręką w stronę naroża placu — niech pan patrzy stawiają wiatę na samochodzie.

— Przyjechali nocą wycięli piękne bzy i czeresnie — dorzuca stojący opodal mężczyzna. Powyrywali porzeczki, agrest, czy to nie wandalizm?

— Ktoś inny tłumaczy, że nie było zezwolenia na stawianie wiaty, drugi dodaje, że pozwolenie wydała ZEOw, administrująca budynkiem. Faktem jest, iż duży blaszak stoi na grządkach, wewnątrz sterzają kikuty bzu i pachnie rozdeptanym szczyptorkiem, a w ogóle wyraźnie specji przydomowy skwer, który był jednym z najładniejszych terenów w centrum miasta.

Oburzenie lokatorów ma więc pełne uzasadnienie.

— Tu był śmietnik — stwierdza jeden z „montażystów” wiaty, a w przyszłości pewnie jej użytkownik. — Jak sprzątnęliśmy, porobili sobie grządki. Tu nie ogródki działkowe...

— Śmietnik tu nigdy nie stał — mówią ludzie. Zawsze było ładnie i zielono.

Mieszkańcy zawiadomili o tym architekta mieskiego i prasę. Reporter tam był, jemu przekazali mieszkańcy słowa rozgoryczenia, oczekując na decyzję właściwych władz (am)

Urlopowy wypoczynek załogi „Radoskóru”

Dobiegają końca przygotowania do tegorocznej akcji „Lato-78”. Już za kilka dni do ośrodków wypoczynkowych przybędą pierwsi wczasowicze, a młodzież uda się na liczne kolonie i obozy.

Dzieci pracowników „Radoskóru” pojadą do Dziwnowa i Rożnowa, a ponadto Pionek i Sopot. Część dziewcząt i chłopców spędzi wakacje na koloniach w NRD. Nie zapomniano o najmłodszych, przygotowując dla nich liczne półkolonie w mieście.

Załoga „Radoskóru” wypoczywać będzie w Świerżach Górnych i Dziwnowie oraz w Zakopanem, Dźwirynie i Kolobrzegu. Dla młodzieży pracującej przewidziano obozy wędrownie, żeglarskie, wędkarskie oraz sportowy w Siubicach. (am)